

# e laialdase leviku



di ja Haapsalu elanikud peaksid kartma? Pildil ASI Tartu Veevõrk juhataja Toomas Kapp.

FOTO: SILLE ANNUK

professor Tanel Tenson. «See põhineb üle-eelmise nädala signaalidel ning me ei tea, kuhu [levik] edasi liigub.»

Esialgseid tulemusi reede hommikul valitsusele ka esitleti. «Valitsus tahab nendest kuulda ja arvan, et see on ka õige. Muudu võiksid tulemuste fragmendid paanikat külvata,» lausus Tenson.

## Meetodis saab selgust kuu aja jooksul

Reovett on ühe korra uuritud igast maakonnakeskusest ning kõikidest enam kui 10 000 elanikuga linnast. Proovivõtukohasid on olnud rohkem kui linnasid, ja näiteks Jõhvis või Kohtla-Järvel, kus on kaks puhastusseadet, on proovid võetud mõlemast. Seda, et sellisel meetmel on mõju, sai näha Saaremaa puhangu ajal. «Haigla roveekaevu proovides oli näha positiivseid signaale, oli näha, kui palju seda viirust haiglas võis olla ja milal ta hakkab taanduma,» meenutas Tenson.

Kui Ida-Virumaa olukorra tõsidust kinnitas ka Tenson, siis kuidas on seis ülejäänud Eestis? «Harjumaal on signaal olemas. Ma ei oska muud mi-

dagi öelda. Kuid ta ei ole tugev,» vastas Tenson.

Reoveeuuringu põhjal jäi juuli lõpu ja augusti alguse puhang Tartus oma mastaabis kevadisele Saaremaa kriisile alla. «Mõlemal pool viskas korralikud signaalid üles, kuid Kuresaares oli see pikemalt üleväl. Tartus ta oli vaid paar päeva tipus.»

Nakatunute arvu roveeproovid küll ei näita, see-eest annavad nad üldise suuna sellele, kas koroonahaigete arv piirkonnas on tõusnud või languses. «Kui on kümne- või sajakordsed vahed, siis selle põhjal saab juba arvata, kuhupoole nakatumine liigub. Kui ta mingil hetkel täitsa nulli läheb, siis võib arvata, et asi on kontrolli alla saadud.»

Siiski tunnistab Tenson, et kuna uuring on veel algusjärgus, saab meetodis kindlam olla kuu või paari pärast. Seetõttu tuleks roveeuuringu tulemusi hinnata ja vaagida koos teiste uuringutega. «Kui nende vahel on mingeid erinevusi, siis hakkame selgitama, millest need erinevused on tulnud. Reoveeuuring ei ole maagiline relv, nendest seiretest võiks kombinatsioon olla.»

## ÜKS KÜSIMUS

Kuidas roveeproovist koroonaviirust tuvastatakse?



TANEL TENSON

Tartu Ülikooli antimikroobsete ainete tehnoloogia professor

Kõigepealt tuleb roveest proov võtta. Kõige täpsema proovi saab roveest nii, kui koguda proovi 24 tundi. See tähendab, et kogu aeg sellest jooksvast roveest võetakse mingisugune osa kõrvale. Nii et 24 tunni jooksul tilgub seda vedelikku pudelisse.

Seda koguneb sinna umbes 0,5 kuni 1 liitrit. Seejärel tuleb kontsentreerida seda materjali. Tüüpiliselt on nii, et vedelik liigub läbi filtri ning mikroobid ja viirused jäävad filtri peale olevasse vedelikku. Sealt eraldatakse viiruse genoom ehk RNA. Ja selle pealt määratakse kvantitatiivselt, kui palju viirust on.

# Ametist lahkuv Aivar Mäe saab hüvitiseks ligi 40 000 eurot

ANDRES EINMANN  
andres.einmann@postimees.ee

Ahistamiskandaali sattunud Rahvusoper Estonia peadirektor Aivar Mäe esitas eile Estonia nõukogule tagasiastumisavalduse, mille nõukogu rahuldab. Mäe saab lahkumishüvitiseks kuue kuu palga ehk ligi 40 tuhat eurot.

Mäe põhjendas rahvusoperi pressiteates oma tagasiastumist vajadusega tagada Estonias töörahu. «Rahvusoperis töötab ligi 500 inimest, kes annavad endast iga päev kõik, et siin majas sünniks kunst. Ma leian, et on äärmiselt ebaõiglane sundida neid loometöö asemel keskenduma administratsiooni- ja seotud probleemide ümber toimumisele,» põhjendas Mäe.

Estonia nõukogu esimees Ivari Ilja ütles Postimehele, et Aivar Mäe rääkis talle soovist töörahu tagamiseks tagasi astuda juba kolmapäeval. «Kas tal oli tagasiastumiseks veel ajendeid, seda ma ei tea. Minule ta rohkem põhjuseid ei maininud,» ütles Ilja.

Estonia usaldusisiku Thea Rohtla väljatöötatud raportit nõukogu eile lähemalt ei arutanud. «Suvekuudel töötati Estonias välja dokument, mis sätestab täpselt, kelle poole töökeskkonna probleemide korral pöörduda, kuidas kaebust või vastavat probleemi lahendada, kuidas on tagatud pöörduja anonüümsus ja kui-



Ametist kõrvaldatud rahvusoperi peadirektor Aivar Mäe esitas eile ootamatult tagasiastumisavalduse. FOTO: TAIRO LUTTER

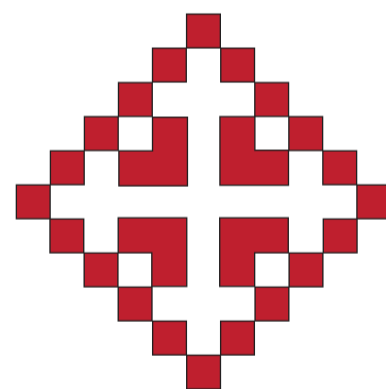
das kaitstakse teda võimaliku kättemaksu või represseerimise eest. Raportis analüüsitakse seda dokumenti ellu rakendada, ennetamaks inimestevahelisi probleeme ja maandada pinged juba enne, kui need jõuavad muutuda konfliktiks või tõsiseks suhtlusprobleemiks,» lausus Ilja.

Mäe tagasiastumise järel täidab rahvusoperi peadirektori kohuseid Estonia tehnikadirektor Taivo Pahmann, kes on neid ülesandeid täitnud viimased kaks kuud pärast Aivar Mäe töölepingu peatamist. Nõukogu kuulutas uue peadirektori konkursi välja ilmselt järgmisel nädalal.

Mäe konsulteeris enne tagasi astumist oma advokaadi

Paul Keresega. «See polnud keeruline õiguslik küsimus, milles oleks advokaadil suur roll, pigem oli see inimese enda sisetunne. Sisuliselt on see meedia surve, mille tagajärjel ta pidi tagasi astuma. Ta oleks hea meelega edasi töötanud, aga meedia surve nii rahvusoperile kui ka temale ei lase tal seda tööd teha,» lausus Keres.

Keres jääb Aivar Mäed esindama tema suhtes algatatud väärteomenetluses ning kirjanik Jelena Skulskaja vastu esitatud hagi Postimehes ilmunud artikli pärast. Keres lisas, et ettevalmistamisel on käigud Eesti Ekspressi vastu, kus ilmus esimesena Aivar Mäed ahistamisega seotav lugu.



XXVII SETO  
KUNINGRIIGIPÄEV

KOLOSSOVA 5.09.2020

Päev algab kell 12

pealava, Peko lava leelokooridele, külalava seto pillimeestele  
seto söök ja -käsitöö, kuninga meistrite valimine  
ülemsootska valimine, sõjaväeparaad  
maaliline Piusa ürgoru loodus  
matkarada, slackline üle kuningriigi  
kirmas Nedsaja Küla Bändiga

[www.visitsetomaa.ee](http://www.visitsetomaa.ee)